

БУХГАЛТЕРСЬКИЙ ОБЛІК, АНАЛІЗ ТА АУДИТ

DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2018-18-117>

УДК 657

Економічний зміст криптовалюти та її облік в Україні**Августова О.О.**кандидат економічних наук,
старший викладач кафедри обліку та оподаткування
Київського національного торговельно-економічного університету

У роботі розглядається економічна та правова сутність криптовалюти, сучасний стан та перспективи розвитку даного явища в Україні. Здійснено узагальнення здобутків вітчизняних та зарубіжних дослідників щодо питань обліку криптовалюти та аналіз відповідності визнання криптовалюти МСБО.

Ключові слова: криптовалюта; гроші; фінансові активи; нематеріальні активи, бухгалтерський облік.

Августова Е.А. ЭКОНОМИЧЕСКОЕ СОДЕРЖАНИЕ КРИПТОВАЛЮТЫ И ЕЕ УЧЕТ В УКРАИНЕ

В работе рассматривается экономическая и правовая сущность криптовалюта, современное состояние и перспективы развития данного явления в Украине. Осуществлено обобщение достижений отечественных и зарубежных исследователей по вопросам учета криптовалюта и анализ соответствия признание криптовалюта МСБУ.

Ключевые слова: криптовалюта; деньги; финансовые активы; нематериальные активы, бухгалтерский учет.

Avhustova O.O. THE ECONOMIC CONTENT OF CRYPTOCURRENCY AND ACCOUNTING OF CRYPTOCURRENCY IN UKRAINE

The study deals with the economic and legal essence of cryptocurrency, the current state and prospects of this phenomenon in Ukraine. The generalization of the existing achievements of domestic and foreign researchers on the issues of cryptocurrency accounting and the analysis of the conformity of the recognition of the IAS.

Keywords: cryptocurrency; money; financial assets; intangible assets, accounting.

Постановка проблеми у загальному вигляді. Постійний процес зміни та розвитку кіберекономіки призвів до появи нової системи чи, як можна краще сказати, активу – криптовалюти. Хоча це явище сьогодні досліджене мало, проте практика різних компаній свідчить про активні інвестиції в розвиток валютної системи як у світі, так і в Україні.

Так, лідер ринку онлайн-платежів PayPal має партнерські відносини з такими криптокомпаніями, як BitPay, GoCoin та Coinbase. Міжнародна платіжна система MasterCard, що об'єднує 22 тисячі фінансових установ у 210 країнах світу, стала однією з 11 компаній, що інвестують у Digital Currency Group (компанію, яка допомагає будувати та зміцнювати фундамент для використання цифрових валют і блокчейн технологій). Крім цього, у новий проєкт не побоялися вкласти гроші такі гіганти, як американський Citibank та американська фондова біржа Nasdaq, що спільно з Chain навіть розробили та готові представити нову тор-

гову платформу на основі блокчейна. Проєкт носить назву Nasdaq Linq і дозволить торгувати акціями в межах приватного ринку [10].

В Україні більше 100 компаній приймають в оплату товарів і послуг криптовалюти. Продуктові магазини (з 2015 р.), кафе (з 2017 р.) та ринки (з 2018 р.) запровадили можливість оплати криптовалютами; сервісний центр із ремонту техніки Ukrainian iPhone Service почав надавати послуги в обмін на біткойни в кінці 2014 р.; український стартап Yaware, що займається розробленням інструментів контролю за співробітниками та іншими пропозиціями для бізнесу та виробництва, приймає в оплату Bitcoin із жовтня 2014 р.; адвокатська контора «Юскутум» за зверненнями клієнтів теж надала можливість оплати юридичних послуг криптовалютою у 2013 р. Також у 2018 році 57 чиновників України задекларували свої доходи саме у криптовалюти [9].

Варто зазначити також, що на початку 2016 р. Приватбанк (Україна) надав мож-

ливість купівлі та продажу найбільш поширеної криптовалюти – Bitcoin. 30 травня 2016 року з'явилася перша українська криптовалюта – Карбованець (Ukrainian Karbowanec або KRB). Як зазначають українські інтернет джерела, «карбованець» – це криптографічно захищена (зашифрована) інформація, а карбованці – це одиниці обміну, тобто одиниці інформації» [18]. Вартість 1 KRB станом на 01 вересня 2018 становить 5,65 грн.

І як у вересні 2018 р. вдало зазначив засновник банку Galaxy Digital M. Новограц, що «біржі і великі компанії, зокрема Starbucks і Microsoft, починають серйозніше ставитися до криптовалют. Активність інституційних інвесторів пояснюється страхом втратити можливості, пов'язані з неминучим зростанням ринку криптовалют» [1].

Беззаперечним фактом є те що, криптовалюта підкорює світовий ринок. Однак є чимало ще не вирішених проблем щодо визначення сутності криптовалют, розуміння наслідків від її впровадження, правових основ функціонування в Україні та світі, методик обліку операцій із цим видом активу.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Хоча таке явище, як криптовалюта, сьогодні досліджене мало, вивченням зазначеної проблематики займаються такі науковці, як Р. Krugman (2018), А. Greenspan (2018), Н. Venter (2016), О. Петрук (2017), В. Костюченко (2017), С. Волосович, Ю. Баранюк (2018), К. Ярова (2017), Т. Яцик (2017).

Підвищений інтерес науковців до такого неординарного соціального та економічного явища, яким стала поява криптовалют, а також стрімкий розвиток пов'язаних із ними процесів спонукає до низки досліджень, проте питань стає все більше, а однозначних відповідей так і не знайдено.

Формулювання цілей статті (постановка завдання). Метою дослідження є аналіз правового регулювання операцій із криптовалютою в Україні, визначення економічної сутності та методики її обліку.

Виклад основного матеріалу дослідження. У нормативному забезпеченні України щодо криптовалюти немає чіткої відповіді на питання щодо того, що таке криптовалюта і як регулювати операції з нею.

Якщо вважати, що криптовалюта – це гроші, то (відповідно до статті 15 Закону України «Про платіжні системи та переказ коштів в Україні»[12]) електронні гроші – це одиниці вартості, які зберігаються на електронному пристрої, приймаються як засіб платежу

іншими особами, ніж особа, яка їх випускає, є грошовим зобов'язанням цієї особи, що виконується в готівковій або безготівковій формі. Але при цьому цей закон визначає, що випуск електронних грошей може здійснювати лише банк; випуск електронних грошей здійснюється шляхом надання користувачам або комерційним агентам в обмін на готівкові або безготівкові кошти; порядок здійснення операцій з електронними грошима та максимальна сума електронних грошей на електронному пристрої, що перебуває в розпорядженні користувача, визначаються Положенням про електронні гроші в Україні.

Закон України «Про Національний банк України» [13] в статті 1 містить методологічні передумови віднесення так званих «криптовалют» до грошових сурогатів, якими є «будь-які документи у вигляді грошових знаків, що відрізняються від грошової одиниці України, випущені в обіг не Національним банком України і виготовлені з метою здійснення платежів у господарському обороті, крім валютних цінностей». У переліку ж останніх криптовалют відсутні.

У Законі України «Про цінні папери і фондовий ринок» від 23.02.2006 р. № 3480-ІУ [14] фінансові інструменти, визначені як цінні папери, строкові контракти, інструменти грошового обігу, відсоткові строкові контракти, строкові контракти на обмін у разі залежності ціни від відсоткової ставки, валютного курсу чи фондового індексу, опціони, що дають право на купівлю або продаж будь-якого із зазначених фінансових інструментів, що передбачають грошову форму оплати.

У 2017 році у Верховній Раді було зареєстровано два законопроекти: «Про обіг криптовалют в Україні» [15] та «Про стимулювання ринку криптовалют та їх похідних в Україні»[16]. Ці закони створені з метою регулювання правовідносин щодо обігу, зберігання, володіння, використання та проведення операцій за допомогою криптовалют.

У разі запровадження правового регулювання криптовалют в Україні мають бути вирішені такі питання:

– визначити віртуальні валюти (до них належатимуть й електронні гроші), зокрема криптовалюти. Таке трактування не має суперечити визначенню ЄС, зважаючи на Угоду про Асоціацію між Україною та ЄС;

– встановити порядок оподаткування операцій із майнінгу, міни (обміну) криптовалют;

– визначити порядок створення та діяльності криптовалютної біржі;

– установити відповідальність за невиконання вимог чинного законодавства щодо використання криптовалют.

У 2017 році було подано законопроект (16 травня 2018 року опубліковано висновок про відповідності проекту нормативно-правового акта вимогам антикорупційного законодавства) щодо внесення змін до Податкового кодексу України, відповідно до якого:

1) звільняється від оподаткування прибуток підприємств, крім фінансових установ, що надають фінансові послуги на ринку криптовалют, отриманий від операцій із купівлі-продажу криптовалют;

2) доходи від операцій із криптовалютами не вміщувати до розрахунку загального місячного оподаткованого доходу;

3) не вважати об'єктом оподаткування операції з криптовалютами та видобування (майнингу) криптовалют.

У червні 2018 р. глава Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку (далі – НКЦБФР) Тимур Хромаєв [1] презентував концепцію державного регулювання операцій із криптовалютою в Україні. Запропонований підхід визначає правовий статус криптовалют і токенів як виду фінансових інструментів.

Також документом визначено роль і функції інших державних органів (НБУ, Міністерства фінансів) у регулюванні обороту таких інструментів, питання ліцензування учасників операцій, розкриття інформації.

При цьому варто зазначити, що 19 вересня 2018р. в м. Києві відбувся Blockchain & Bitcoin Conference Kyiv [10], де народний депутат України Олексій Мушак виступив із поясненнями до Закону «Про крипто валюту»: «державна буде регулювати тільки обмін криптовалюта на фіат, щоб не допустити відмивання грошей».

Можна зробити висновок, що перший крок, який підтверджує готовність держави працювати над формуванням законодавчої, нормативної баз, які забезпечать прозорість і якість відносин інвесторів і учасників ринку з криптовалюти, зроблено. При цьому сьогодні криптовалюта в Україні не є грошима в прямому значенні, але виступає платіжним засобом.

Актуальним залишається питання оцінки та методики відображення в обліку операцій із криптовалютою. Здійснивши аналіз МСБО та МСФЗ, можна зробити висновок, що криптовалюта:

– не відповідає визначенню грошових коштів або їх еквівалентів згідно з МСБО

7 «Звіт про рух грошових коштів» [7], оскільки вона не має широко розповсюдження як засіб обміну та не випускається центральним банком.

– не відповідає визначенню фінансового інструмента (за винятком готівкових коштів) згідно з МСБО 39 «Фінансові інструменти: визнання та оцінка» [6], оскільки відсутні договірні відносини, які призводять до фінансового активу для однієї сторони та фінансового зобов'язання для іншого.

– не відповідає визначенню інвестиційної власності відповідно до МСБО 40 «Інвестиційна нерухомість», оскільки це визначає як «майно (або земельну ділянку, або будівлю, або частину будівлі, або обидві), що утримується (власником або лізингодержувачем за договором фінансової оренди), щоб заробити орендну плату або збільшення вартості капіталу або обидві цілі, а не для:

1) використання у виробництві або поставці товарів чи послуг або для адміністративних цілей;

2) продаж у звичайній комерційній діяльності». Деякі підприємства здійснюють криптовалюту для підвищення вартості капіталу, але криптовалюта не є майном (тобто землею або будівлями), як це зазначено у визначенні інвестиційної нерухомості. Тому вважаємо, що криптовалюта – це не інвестиція в межах МСБО 40 «Інвестиційна нерухомість».

– відповідає визначенню нематеріального активу згідно з МСБО 38 [5] «Нематеріальні активи», оскільки це ідентифікований немонетарний актив без фізичної сили. Проте незрозумілим є те, як інтерпретувати виняток для сфери застосування МСБО 38 «Нематеріальні активи» [5] щодо активів, що утримуються для продажу під час звичайної діяльності в контексті цифрових валют.

– може бути визначено в МСБО 2 «Запаси» [4], однак незрозумілим є те, як інтерпретувати виняток щодо вимірювань для товарних брокера-трейдерів у контексті цифрових валют.

Отже, відповідно до МСБО 38 «Нематеріальний актив» [5], ідентифікований немонетарний актив без майна або грошовий актив як наявні гроші та активи, які мають бути отримані у фіксованих або визначуваних сумах. На нашу думку, на основі поточної літератури з МСФЗ цифрові валюти будуть відповідати визначенню нематеріального активу.

Незважаючи на те, що цифрові валюти відповідають визначенню нематеріальних активів, МСБО 38 «Нематеріальні активи»

обмежує у сфері застосування нематеріальних активів, що знаходяться в розпорядженні суб'єкта господарювання для продажу під час звичайної діяльності. Такі нематеріальні активи слід обліковувати як запаси згідно з МСБО 2 «Запаси» [4].

Оскільки правовий статус криптовалюти в Україні не визначений, то відсутня і єдина думка серед науковців щодо відображення в обліку операцій із цим видом активу.

Існує підхід, що пропонує відображувати в обліку криптовалюту як електронні гроші, використовуючи для цього рахунки 315 «Електронні гроші», 32 «Електронні гроші»; як нематеріальний актив та відображати його на рахунку 127 «Інші нематеріальні активи» [11]; як фінансові інвестиції та відображати його на рахунку 143 «Інвестиції непов'язаним сторонам», 352 «Інші поточні фінансові інвестиції» та обліковувати у складі дебіторської заборгованості на рахунку 377 «Розрахунки з іншими дебіторами» [9]. У балансі підприємства вартість електронних грошей пропонують відображати за статтею «Грошові кошти та їх еквіваленти».

Так, наприклад Т. Яцик [11] у свій публікації зазначає, що для відображення в обліку, наприклад, унесення Bitcoin у статутний капі-

тал підприємства необхідно використовувати таку кореспонденцію рахунків (табл. 1).

Таким чином, автор [11] пропонує відобразити Bitcoin-гаманець як необоротний матеріальний актив. При цьому для визначення балансової вартості цього Bitcoin-гаманця пропонується залучити оцінювача, який визначає вартість Bitcoin, ґрунтуючись на останніх даних криптовалютних бірж.

У наукових дослідженнях О. Петрук та О. Новак зазначають, що з точки зору положень МСБО 38, до фінансових активів належать фінансові інструменти, що утримуються з метою отримання прибутків унаслідок короткострокових коливань цін, курсів, котирувань і перепродажу протягом фінансового року. Це можуть бути криптовалюти, банківські метали, інвестиційні монети, інструменти власності тощо [9]. Автори наводять приклад відображення операцій із криптовалютою на рахунках бухгалтерського обліку (таб.2).

Ми погоджуємося з тим, що криптовалюту необхідно обліковувати як фінансові інструменти [9; 3]. Уважаємо не доцільним для цього введення нового активного рахунку до Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств та організацій.

Таблиця 1

Відображення в бухгалтерському обліку операцій із криптовалютою [11]

№ п/п	Зміст господарської операції	Дт	Кт	Сума
1.	Відображена заборгованість учасника за внесками до статутного капіталу.	46 «Неоплачений капітал»	40 «Зареєстрований капітал»	175000
2.	Відображено внесок до статутного капіталу у вигляді нематеріального активу Bitcoin-гаманця.	127 «Інші нематеріальні активи»	46 «Неоплачений капітал»	175000
3.	Відображено у бухгалтерському обліку з генеровану криптовалюту власними інформаційно-технічними засобами.	425 «Інший додатковий капітал»	127 «Інші нематеріальні активи»	2000
4.	Поповнення смарт-карти (електронного гаманця з поточного рахунку в національній валюті)	336 «Електронний гаманець»	311 «Поточні рахунки в національній валюті»	90000
5.	Комісія за поповнення платіжної картки	92 «Адміністративні витрати»	333 «Грошові кошти в дорозі в національній валюті»	5000
6.	Оплата сировини за допомогою електронного гаманця	372 «Розрахунки з підзвітними особами»	336 «Електронний гаманець»	30000
7.	Купівля криптовалюти Bitcoin за електронні гроші	127 «Інші нематеріальні активи»	336 «Електронний гаманець»	25000

Типові проведення з придбання/продажу криптовалюти [9]

№ п/п	Зміст господарської операції	Дт	Кт	Сума
1.	Відображено придбання криптовалюти (визначено собівартість фінансової інвестиції)	352 «Інші поточні фінансові інвестиції»	311 «Поточні рахунки в національній валюті»	2618560
2.	Відображено реалізацію криптовалюти	377 «Розрахунки з іншими дебіторами»	741 «Дохід від реалізації фінансових інвестицій»	6583140
3.	Списано собівартість реалізованої фінансової інвестиції	971 «Собівартість реалізованих фінансових інвестицій»	352 «Інші поточні фінансові інвестиції»	2618560
4.	Відображено отримання грошових коштів	311 «Поточні рахунки в національній валюті»	377 «Розрахунки з іншими дебіторами»	6583140

Проте здійснювати облік операцій із криптовалютою необхідно обов'язково враховувати шляху її надходження: майнінг, придбання, розрахунки з кредиторами та дебіторами, шахрайство.

Висновки з цього дослідження. Криптовалюти з початком 2017 року набули великого поширення та впливу на суспільство. Незважаючи на стрімке зростання популярності криптовалют, сьогодні не існує єдиного, визнаного у світі її визначення, яке б однозначно розкривало сутність та економічну природу криптовалют. Однак ми можемо впевнено сказати, що криптовалюту доцільно визначати як віртуальну валюту та прирівнювати її до платіжних засобів суб'єктів господарювання.

Для розвитку прозорого ринку криптовалюти необхідно створити правові умови. Перший крок, який підтверджує готовність держави працювати над формуванням законодавчої, нормативної баз, які забезпечать прозорість і якість відносин інвесторів і учасників ринку з крипто валютою, зроблено у вигляді концепцію державного регулювання операцій із криптовалютою в Україні.

Проведення дослідження наукових здобутків науковців щодо обліку операцій із криптовалютою має відповідати МСФЗ, а для цього необхідно розробити новий стандарт, який буде всебічно визначати методологічні засади формування в бухгалтерському обліку інформації про криптовалюту та адаптувати його до української практики у вигляді П(С)БО.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Засновник банку Galaxy Digital Майк Новограц впевнений, що ринок криптовалют готовий до значного зростання. URL: <https://ukr.media/cryptovalyta/374747/>
2. Костюченко В. Малиновська А., Мамонова А. Теоретичні та практичні аспекти оподаткування операцій із крипто валютами. Глобальні та національні проблеми в економіці. 2018. № 21. С. 671–676.
3. Криптовалюти в Україні і світі: тенденції 2018 року. URL: <http://marker.ua/ua/finansovyj-blok/4218-kriptovalyuti-v-ukrayini-i-sviti-tendentsiyi-2018-roku/>
4. МСБО 2 «Запаси» / Міністерство фінансів України. URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/929_021
5. МСБО 38 «Нематеріальні активи» / Міністерство фінансів України. URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/929_050
6. МСБО 39 «Фінансові інструменти: визнання та оцінка» / Міністерство фінансів України. URL: <https://www.iasplus.com/en/standards/ias/ias39>
7. МСБО 40 «Інвестиційна нерухомість» / Міністерство фінансів України. URL: <https://www.iasplus.com/en/standards/ias/ias40>
8. МСБО 7 «Звіт про рух грошових коштів» / Міністерство фінансів України. URL: <https://www.iasplus.com/en/standards/ias/ias7>
9. Петрук О., Новак О. Сутність криптовалюти як методологічна передумова її відображення. Вісник ЖДТУ. Сер. «Економічні науки». 2017. Вип. 4 (82). С. 48–55.
10. РБК України. Чи буде Україна європейським криптолідером? Підсумки обговорень на Blockchain & Bitcoin Conference Kyiv. URL: <https://www.rbc.ua/rus/news/stanet-ukraina-evropeyskim-kriptoliderom-1537986296.html>

11. Яцик Т. Методика фінансового обліку криптовалюти як особливого виду електронних грошей. Молодий вчений. 2017. № 2 (42). С. 349–354.
12. Про платіжні системи та переказ коштів в Україні: Закон України від 05.04.2001 № 2346-III (зі змінами і доповненнями). URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2346-14>
13. Про Національний банк України: Закон України від 1999 № 29 (зі змінами і доповненнями). URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/679-14>
14. Про цінні папери і фондовий ринок: Закон України від 23.02.2006 р. № 3480-IV (зі змінами і доповненнями). URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3480-15>
15. Про обіг криптовалюти в Україні: Закон України (проект) від 06.10.2017 № 7183. URL: http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=62684
16. Про стимулювання ринку криптовалют та їх похідних в Україні: Закон України (проект) від 10.10.2017 № 7183-1. URL: http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=62710
17. About the Practical Solution on the Accounting for Virtual Currencies under the Payment Services Act. URL: https://www.asb.or.jp/en/wp-content/uploads/2018-0315_2_e.pdf
18. Free exchange network and exchange unit which operates on the basis of block coding technology CryptoNote. URL: https://www.asb.or.jp/en/wp-content/uploads/2018_0315_2_e.pdf
19. Karbo. URL: <https://karbo.io/>

REFERENCES:

1. The founder of the Galaxy Digital Bank Mike Novograd sure that the market is cryptocurrency out is ready for significant growth Retrieved from: <https://ukr.media/criptovalyta/374747/>
2. Kostyuchenko V.M. (2018) Theoretical and Practical Aspects of Taxation of CryptoLatual Operations / V.M. Kostyuchenko, AM Malinovskaya, AV Mamonova. Global and national problems in the economy, No. 21, pp. 671-676
3. Cryptocurrency in Ukraine and the world: trends in 2018. Retrieved from: <http://marker.ua/ua/finansovyj-blok/4218-kriptovalyuti-v-ukrayini-i-sviti-tendentsiyi-2018-roku/>
4. IAS 2 Inventory. Retrieved from: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/929_021
5. IAS 7 Statement of Cash Flows. Retrieved from: <https://www.iasplus.com/en/standards/ias/ias7>
6. IAS 38 Intangible Assets. Retrieved from: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/929_050
7. IAS 39 Financial Instruments: Recognition and Measurement. Retrieved from: <https://www.iasplus.com/en/standards/ias/ias39>
8. IAS 40 Investment Property. Retrieved from: <https://www.iasplus.com/en/standards/ias/ias40>
9. Petruk, O.M., Novak, O.S.(2017) Essence of cryptocurrency as methodological prerequisite of its accounting reflection The journal of zhytomyr state technological university. series: economics, No 4 (82). – pp.48-55
10. Will Ukraine be a European cryptocurrency? Discussions on Blockchain & Bitcoin Conference Kyiv Retrieved from: <https://www.rbc.ua/rus/news/stanet-ukraina-evropeyskim-kriptoliderom-1537986296.html>
11. Jacyk, T.V. (2017), Methods of financial accounting of cryptocurrency as special type of electronic money Young Scientist, No. 2 (42), pp. 349–354.
12. About payment systems and money transfer in Ukraine. Draft Law of Ukraine of April 05, 2001 No. 2346-III Retrieved from: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2346-14>
13. About National Bank of Ukraine. Law of Ukraine of May 20, 1999, No. 679-XIV. Retrieved from: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/679-14>
14. About Securities and the Stock Market. Draft Law of Ukraine of February 23, 2006, No. 3480-IV. Retrieved from: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3480-15>
15. About cryptocurrency turnover in Ukraine. Draft Law of Ukraine of October 6, 2017, No. 7183. Retrieved from: http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/JH5JJ00A.html
16. About cryptocurrency turnover in Ukraine. Draft Law of Ukraine of October 10, 2017 № 7183-1 Retrieved from: http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=62710
17. About the Practical Solution on the Accounting for Virtual Currencies under the Payment Services Act. Retrieved from: https://www.asb.or.jp/en/wp-content/uploads/2018-0315_2_e.pdf
18. Free exchange network and exchange unit which operates on the basis of block coding technology CryptoNote. Retrieved from: https://www.asb.or.jp/en/wp-content/uploads/2018_0315_2_e.pdf
19. Karbo. Retrieved from: <https://karbo.io/>

The economic content of cryptocurrency and accounting of cryptocurrency in Ukraine

Avhustova O.O.

Candidate of Economic Sciences, Senior Instructor,
Kyiv National University of Trade and Economics

The study deals with the economic and legal essence of cryptocurrency, the current state and prospects of this phenomenon, international experience in regulating operations with cryptocurrency, its recognition in the world market and the problems of reflection in accounting.

The purpose of the study is to analyze the legal regulation of operations with cryptocurrency in different countries with developed and transformational economies, including Ukraine, to determine the economic nature and accounting procedures, methods of cryptocurrency valuation, its place in the financial reporting. To achieve this goal, the following methods were used: analysis, comparison, deductive, hypothesis, mathematical modeling.

To achieve this goal the following aims were settled: to examine the current state and perspective development of cryptocurrency on the world market; to justify the predictions of

increasing capitalization and demand for the cryptocurrency in the world; to analyse normative ensure cryptocurrency in different countries with the advanced and transformation economy; to determine the accounting treatment, methods of assessment of cryptocurrency, its place in the financial reporting.

The analysis of international practice to the recognition of cryptocurrency was conducted: in a number of countries the use and circulation of virtual currencies is illegitimate or not recognized as status.

The generalization of the existing achievements of domestic and foreign researchers on the issues of cryptocurrency accounting and the analysis of the conformity of the recognition of the IAS cryptocurrency were carried out, the procedure of its evaluation as a variety of assets with the use of special accounting methods and determining its place in the financial statements were justified.